

Bản án số: 65/2022/DS-PT
Ngày: 05/4/2022
V/v tranh chấp đường thoát nước

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CẦN THƠ

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Chí Linh

Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Thùy Trang
Bà H Thị Phương Thanh

- Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Vũ Đương - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Cần Thơ tham gia phiên tòa: Bà Huỳnh Hồng Phil - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 4 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Cần Thơ xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 05/2022/TLPT-DS ngày 14 tháng 01 năm 2022 về tranh chấp đường thoát nước.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 79/2021/DSST ngày 31 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân quận Ninh Kiều bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 39/2022/QĐ-PT ngày 09 tháng 02 năm 2022, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Ông Nguyễn Hòa B và bà Lê Phương H; cư trú tại: Phường A, quận K, thành phố Cần Thơ.

Người đại diện hợp pháp của bà Lê Phương H: Ông Nguyễn Hòa B; cư trú tại: Phường A, quận K, thành phố Cần Thơ.

- Bị đơn: Ông Lê Thành T; cư trú tại Phường A, quận K, thành phố Cần Thơ.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ủy ban nhân dân phường A

2. Bà Nguyễn Thị Hận; cư trú tại Phường A, quận K, thành phố Cần Thơ.

- Người kháng cáo: Ông Nguyễn Hòa B và bà Lê Phương H là nguyên đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

- Theo đơn khởi kiện và quá trình giải quyết, nguyên đơn ông Nguyễn Hòa B và bà Lê Phương H quyền trình bày:

Căn cứ vào Đơn khởi kiện cũng như Bản tự khai, cùng giấy tờ đất của 2 bên ông B nguyên đơn thấy rằng đất của ông chuyển nhượng từ bà Nguyễn Thị Kim S (nay đã mất) vào ngày 17/11/2010 là không thể hiện đường thoát nước 0,5m chạy dài gần 13m giữa hai nhà ông B và ông T. Tuy nhiên, lúc mua nhà đất khoảng trống thoát nước này còn để trống nhìn lên thấy được bầu trời không che chắn gì. Khoảng năm 2013, khi gia đình ông đi du lịch không có nhà thì bên ông T sửa lại nhà và lợp che luôn phần trống này tới nay. Nay, ông B bà H yêu cầu khôi phục lại hiện trạng ban đầu của đường thoát nước là phía gia đình ông T tháo dỡ phần xây dựng trên lối thoát nước này vì khi trời mưa lớn hoặc thủy triều lên thì nước thoát không kịp và vách tường nhà anh bị ẩm ướt. Đồng thời, ông B xin được xem xét cho hợp thức hóa phần đường thoát nước chung giữa hai nhà đang tranh chấp.

Tại phiên tòa sơ thẩm, nguyên đơn vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện. Yêu cầu hộ gia đình ông T và bà Hận phải tháo dỡ phần bê tông xi măng đã xây lấp để trả nguyên trạng đường thoát nước như ngày trước vì ông cho rằng căn cứ vào Bản vẽ hiện trạng của Trung Tâm Kỹ Thuật Tài Nguyên Và Môi Trường đã xác định phần mương này là Đất Thủy Lợi là đúng dùng để thoát nước chứ không dùng mục đích nào khác và chấp nhận cho ông được hợp thức hóa phần đường thoát nước đang tranh chấp. Nếu được hợp thức hóa quyền sử dụng đất thì ông B cũng dùng để làm mương thoát nước để tránh tình trạng nhà ông cứ bị ngập và tường luôn bị ẩm ướt. Còn về phần hẻm công cộng phía trong cùng tiếp giáp với đất nhà ông vì an ninh ông B phải rào chắn xung quanh cho an toàn.

- Tại bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án, bị đơn ông Lê Thành T trình bày:

Không thống nhất lời trình bày của nguyên đơn, vì đất nhà của gia đình ông T có nguồn gốc từ năm 1948 do ông bà để lại cho cha ông sau đó để lại cho ông đã được Ủy ban nhân dân quận Ninh Kiều cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất vào ngày 6/6/2012. Từ trước tới nay, không có tranh chấp gì với chủ cũ tức là với bà Nguyễn Thị Kim S. Nhà của gia đình ông nguyên là mái ngói trước đây, khoảng năm 1999 lợp tôn lại. Từ năm 2010 ông B mua nhà của bà Sơn, là mái tôn nhà ông đã được xây sát bên nhà ông B. Phần đất này trước kia là của cha mẹ của bị đơn để lại, phần đất thoát nước cũng là đất của gia đình bị đơn chừa ra khi xây dựng chưa hết diện tích và khi cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất được ghi nhận bên giấy của bị đơn, Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của nguyên đơn hoàn toàn không thể hiện đường thoát nước này, phía bà Nguyễn Thị Kim S là chủ sử dụng trước của nguyên đơn cũng không tranh chấp với gia đình bị đơn về đường thoát nước trên. Bị đơn không đồng ý trả lại hiện trạng như yêu cầu của nguyên đơn.

Tại phiên tòa sơ thẩm, bị đơn không đồng ý tháo dỡ. Lý do mương rãnh tạo ra ao tù nước đọng, không vệ sinh và gây ra dịch bệnh nên hộ ông T bà H1 đã tráng xi măng cho sạch sẽ phần đất trước đây thể hiện là đường thoát nước đã

được xác định trên Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của ông khi thừa kế lại từ cha ông là Lê Văn T1. Phần nước mưa cũng không chảy xuống được vì ông T có làm máng xối nên nước mưa chảy dồn ra phía trước xuống cống thoát nước chung của Hẻm 116. Do đó, bị đơn không chấp nhận theo yêu cầu của nguyên đơn.

- *Tại bản tự khai, biên bản hòa giải, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị H1 trình bày:*

Bà thống nhất với lời trình bày của ông Lê Thành T và bà có đơn xin xét xử vắng mặt.

- *Ủy ban nhân dân phường A* đã gửi công văn nêu ý kiến trình bày cụ thể đối với việc tranh chấp của nguyên đơn bị đơn và do tình hình dịch bệnh đang diễn biến phức tạp nên Ủy ban nhân dân phường A xin vắng mặt tại các phiên hòa giải cũng như xét xử.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 79/2021/DSST ngày 31 tháng 5 năm 2021, Tòa án nhân dân quận Ninh Kiều đã tuyên xử:

1. Bác yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn về việc cầu khôi phục lại hiện trạng ban đầu của đường thoát nước là phía gia đình ông T tháo dỡ phần xây dựng trên lối thoát nước.

Không xem xét yêu cầu của nguyên đơn tiến hành thủ tục đăng ký quyền sử dụng đất do thẩm quyền giao đất có thu tiền sử dụng đất thuộc thẩm quyền của Ủy ban nhân dân theo quy định pháp luật về đất đai.

2. Về án phí dân sự sơ thẩm: nguyên đơn phải đóng 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng).

3. Về chi phí đo đạc định giá: Chi phí định giá đo đạc là 6.000.000 đồng nguyên đơn phải chịu, nguyên đơn cũng đã đóng xong.

Bản án sơ thẩm còn tuyên quyền kháng cáo của các bên theo luật định.

Tại đơn kháng cáo đề ngày 14 tháng 6 năm 2021, nguyên đơn cho rằng, bản án sơ thẩm đã xét xử không đúng pháp luật. Nguyên đơn yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Bị đơn không thống nhất với yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn và không đồng ý thương lượng.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cần Thơ tại phiên tòa: Hoạt động tố tụng của người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng đã tuân thủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Về nội dung vụ án, qua phân tích các tình tiết, sự kiện của vụ án, quy định pháp luật liên quan, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cần Thơ đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Theo đơn khởi kiện và các chứng cứ đã thẩm tra cho thấy các bên tranh chấp về đường thoát nước. Tòa án nhân dân quận Ninh Kiều đã thụ lý, giải quyết

là đúng thẩm quyền và xác định đúng quan hệ pháp luật tranh chấp theo quy định tại khoản 9 Điều 26 và điểm a khoản 1 Điều 35 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Phần đất đang tranh chấp không nằm trên giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của nguyên đơn nên nguyên đơn không có quyền khởi kiện buộc bị đơn tháo dỡ vật dụng xây dựng trên đất. Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bị đơn ghi nhận phần đất tranh chấp là đường thoát nước nhưng bị đơn xây trảng xi măng, che mái sử dụng là không đúng mục đích sử dụng được ghi nhận trên giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Trong trường hợp này, nguyên đơn không có quyền khởi kiện theo quy định tại Điều 186 của Bộ luật tố tụng dân sự mà có quyền kiến nghị các cơ quan quản lý quy định tại Điều 187 khởi kiện hoặc kiến nghị đến cơ quan quản lý để xử lý hành chính. Hiện tại, nguyên đơn đã có đường thoát nước khác nên việc nguyên đơn yêu cầu thực hiện quyền của mình theo Điều 252 của Bộ luật dân sự cũng không có căn cứ. Do vậy, Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là đúng pháp luật, yêu cầu kháng cáo là không có cơ sở.

[3] Theo quy định tại khoản 2 Điều 59 của Luật đất đai, Ủy ban nhân dân cấp huyện có thẩm quyền xem xét việc hợp thức hóa quyền sử dụng đất. Theo quy định tại khoản 9 Điều 26 Bộ luật tố tụng dân sự thì Tòa án có quyền giải quyết tranh chấp quyền sử dụng đất. Do vậy, về yêu cầu hợp thức hóa quyền sử dụng đất đối với phần đất tranh chấp, Tòa án cấp sơ thẩm nhận định không thuộc thẩm quyền của Tòa án là có cơ sở. Tuy nhiên, khi yêu cầu không thuộc thẩm quyền mà Tòa án đã thụ lý thì cần đình chỉ giải quyết vụ án theo quy định tại điểm g khoản 1 Điều 217 và điểm đ khoản 1 Điều 192 của Bộ luật tố tụng dân sự. Do vậy, có điều chỉnh cách tuyên án đối với yêu cầu này.

[4] Từ những nhận định trên, yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn là không có cơ sở để chấp nhận. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Cần Thơ đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm là đúng pháp luật.

[5] Về án phí dân sự sơ thẩm và phúc thẩm, do nguyên đơn là người cao tuổi nên được miễn án phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Do vậy, có điều chỉnh về án phí dân sự sơ thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Giữ nguyên bản án sơ thẩm.

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn về việc cầu bị đơn tháo dỡ phần xây dựng và vật dụng trên đường thoát nước giữa hai nhà có kích thước chiều ngang 0,5m; chiều dài 11,65m.

Đình chỉ giải quyết vụ án dân sự về yêu cầu của nguyên đơn về việc đăng ký quyền sử dụng đất đối với phần đường thoát nước đang tranh chấp.

Vị trí đường thoát nước là phân tương ứng ký hiệu A trên Bản trích đo địa chính số 01/TTKTTNMT ngày 06/01/2020 của Trung tâm kỹ thuật tài nguyên và Môi trường thuộc Sở Tài nguyên và Môi trường thành phố Cần Thơ.

2. Về chi phí thẩm định, định giá: Nguyên đơn phải chịu 6.000.000 đồng và đã tạm ứng xong.

3. Về án phí dân sự sơ thẩm và dân sự phúc thẩm:

Nguyên đơn được nhận lại 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí theo biên lai thu số 000780 ngày 05/01/2019 và 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí theo biên lai thu số 0001165 ngày 28/6/2021 do Chi cục Thi hành án dân sự quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ đã thu.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Trong trường hợp bản án được thi hành theo qui định tại Điều 2 của Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo qui định tại các Điều 6,7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo qui định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND thành phố Cần Thơ;
- TAND quận Ninh Kiều;
- Chi cục THADS quận Ninh Kiều;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Nguyễn Chế Linh